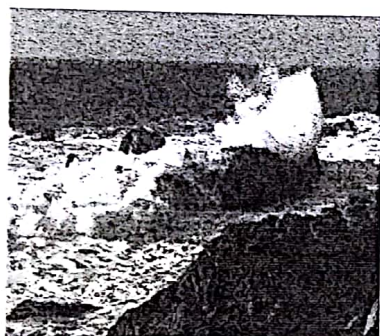

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lapja 2000. jan. III. év, 12. szám

**Uram te
voltál nekünk
hajlékunk
nemzedékről
nemzedékre**

Zsoltár 90:1

A kiválasztás

A pietizmus

A próbák öröme

**Az ószövetségi
kánon**

**Felkészítő a
nevelésre**

Louis Pasteur

ISTEN KÖZELÉBEN

Áldott az áldó Isten

Efézus 1:3-14

Kedves testvéreim, áldott az áldó Isten. Erről szól alapigénk. Áldásaiban részesülhetünk. Most alapigénk ujjhegyre szedve elszámolja előttünk, hogy miért áldott az Isten és melyek az Ő legfőbb áldásai, amikkel bennünket megajándékoz.

1. Áldott az Isten, Akit nekünk szüntelenül áldanunk kell.

Ez alapigénk első tanítása. Imádságunkat rend szerint Isten megszólításával kezdjük. Ez a megszólítás, áldás és magasztalás egy lélegzetre. „Mi Atyánk, aki a mennyekben vagy, szenteltessék meg a te neved.” Így tanultuk Üdvözítőnkől, amikor imádkozni tanította mindenkori tanítványait.

Boldogok lehetünk, hogy áldott Istenünk van. Boldogok vagyunk, hogy áldhatjuk Őt. Hogy miért? Arra felel alapigénk második nagy üzenete.

2. Isten megáldott minket a Krisztus által mennyei világának minden áldásával.

Isten előbb áldott meg bennünket, mint ahogy mi imádságainkban, biznyságtételünkben, cselekedeteinkben áldhatjuk és magasztalhatjuk Őt. Mennyei világának minden lelki áldásával áldott meg Isten. Fogékonnyá tette lelkünket a lelki javak megbecsülésére, a mennyei értékek befogadására. Földhözragadt, sárban, szennyben élő világunkban, az anyagi javak aranyborjának imádságában tobzódó világunkban nekünk a felemelkedés lehetőségét adta meg Isten. Mennyei világának lelki áldását a Krisztus által. Igen, Krisztus által, hiszen Megváltónk megmondta, hogy „én vagyok az út, az igazság és az élet, senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.” (János 14:6) Vagy másutt: „Én és az Atya egy vagyunk.” (János 10:30) Majd megint, „aki engem lát, az látja az Atyát.” (János 14:9)

Áldjuk az Atyát, mert Ő előbb áldott minket.

3. Krisztusban választott ki Isten a teremtés előtt, „hogy szentek és feddhetetlenek legyünk előtte a szeretetben.”

Ez alapigénk harmadik nagy üzenete mára.

A keresztyén ember olykor azt hiszi és mondja is teljes jóhiszeműséggel, hogy Istent választotta a Sátán helyett. Mármint ő, az ember. Az Istent választotta. Valóban kell a mi döntésünk is, hogy a világ imádata helyett Isten imádsát, dicsőítését válasszuk. Ez azonban másodlagos döntés. Isten előbb döntött az övéiről. Krisztusban kiválasztotta övét a világ teremtése előtt az üdvösségre. Ennek jeleként övét megszólítja, elhívja, szentté és feddhetetlenné teszi szeretetben. Áldjuk Istent, hiszen Ő a menny minden áldásával megáldott minket korábban, mint ahogy a világot teremtette volna.

4. Isten szeretetben akar szentekké és feddhetetlenné tenni.

Ez alapigénk negyedik nagy tanítása.

Lényét adja nekünk Isten, hiszen Szent Fiától tudjuk, hogy „az Isten szeretet.” (1János 4:16) Ez a szeretet a megmagyarázhatatlannak a magyarázata. Miért teremtette Isten a világot? Miért, ha tudta, hogy lesz lázadás világában öellene? Igen, Ő előrelátó isteni bölcsességével tudta, hogy az angyalok egy része fellázad ellene. Tudta, hogy az ember engedetlenségbe esik. Ezért választott ki némelyeket. Az emberiség egészéhez mérten keveseket Krisztusban az üdvösségre, mert Ő maga a SZERETET. Nagy titok ez. Isten egyik legnagyobb titka: szeretete. Ez, a minden józan emberi észnek ellentmondó, minden akadályt legyőző, korlátokat döntő szeretet. Áldjuk Istent ezért a Krisztusban adott szeretetért. Ez a szeretet Isten iránti hálára, viszonzásért kötelez bennünket Isten iránt.

(folytatás a 9. oldalon)

A kiválasztás

Talán sokan közülünk tudják azt, hogy mit jelent a kiválasztásról másoknak beszélni. Bizonyára volt már alkalmunk keresztyénekkel és nem keresztyénekkel vitázni e kérdés fölött. A tapasztalat pedig sokszor felvetette bennünk a kérdést: Érdemes egyáltalán úgy ragaszkodni ehhez a tanításhoz, ha ez által oly sokan megbotránkoznak, vitázni kezdenek vagy esetleg megbántódnak és legközelebb majd nem állnak velünk szóba? Építő jellegű tehát beszélni erről a tanításról? Válaszunk az, hogy igen. Szükséges, ha kell, vállalni e tanítás hirdetésének következményeit. Meg kell értenünk, hogy nem minden bibliai tanítást fogad el az ember egyforma örömmel és lelkesedéssel. Egyértelmű, hogy azon tanítások, amelyek Istennek hozzánk való jószágát, kegyelmét és szeretetét hangsúlyozzák kedvesebbek az ember számára. Azok, pedig amelyek megalázzák, büszkesége miatt megfeddik, és a porba kényszerítik soha nem lesznek népszerűek. Ha azonban helyesen értjük Isten kiválasztását, akkor meglátjuk azt is, hogy ez által Isten nem csak megaláz bennünket, hanem fel is emel magához. Nézzük, tehát együtt mit tanít a Biblia a kiválasztásról.

1. A kiválasztás gondolata

A választani ige, (héber - bachar, görög - eklegomai) úgy az, Ó mint Újszövetségben azt a jelentést hordozza, hogy valahonnan kivesszünk, kiválasztunk bizonyos dolgokat. Isten kiválasztása pedig szabad és feltétel nélküli. Ezért mondja Pál apostol: „Ekképpen azért most is van maradék a kegyelemből való választás szerint. Hogyha pedig kegyelemből, akkor nem cselekedetekből: különben a kegyelem nem volna többé kegyelem.” (Róm. 11:5, 6) Igazságtalan tehát Isten, hogy egyeseket kiválaszt? Nem, mert Ő szabad és azt tesz, amit akar. Szükség van bizonyos feltételek betöltésére ahhoz, hogy valakit kiválaszthasson? Nem, mert az Ő választásának alapja az Ő kegyelme. Ezért olvassuk a Római levélben azt,

hogy: „Könyörülök azon, akin könyörülök és kegyelmezek annak, akinek kegyelmezek... Annakokáért akin akar könyörül, akit pedig akar, megkeményít.” (Róm. 9:15,18). A kiválasztásnak hármasságát jellegét vizsgálhatjuk meg. Először is azt látjuk az Őszövétségben, hogy Isten egy népet választott ki magának a többi nép közül: Izraelt (Ézs. 41:8).

Mindenkor háladással tartozunk az Istennek ti érettetek atyámfiai, akiket szeret az Úr, hogy kezdettől fogva kiválasztott titeket Isten az üdvösségre.

2 Tesszalonika 2:13

Másodszor pedig azt figyelhetjük meg a Bibliában, hogy Isten, különböző tisztségekre választ el embereket. Papi (5Móz. 18:5), királyi (1Sám. 10:24), prófétai, apostoli (Jn. 6:40) tisztségekre. Isten kiválasztása ez esetben egy kiváltság, felelőség volt, de nem jelentett feltétel nélküli biztosítékot az üdvösségre (lásd pl. Judás apostol esetét). Harmadszor azonban, leggyakrabban arról olvasunk, hogy Isten embereket üdvösségre választ ki (2Tessz 2:13). Erről a kiválasztásról olvasunk úgy, mint amely már a teremtés előtt megtörtént (Ef. 1:4) és az örök életre szól. Ennek a kiválasztásnak következménye az, ha valaki hitre jut, és üdvösséget nyer. Fontos megjegyeznünk, hogy kiválasztásunk Krisztusban történt. Minden áldásunk Őbenne és Őáltala van (2Tim1:9, 1Pt.1:2). Az Atya nem csak eldöntötte, hogy Krisztus által fognak választottai üdvözülni, hanem Jézus maga is az övéért, a választottakért adta életét. Ahogy Ő

mondta: „Én vagyok a jó pásztor; és ismerem az enyéimet... és életemet adom a juhokért.” (Jn. 10:14, 15).

2. Kiválasztás és evangelizáció

Mondhatná azonban valaki, ha Isten kiválasztott egyeseket az üdvösségre és ezeket Krisztus meg is váltotta, hogyan hirdessük az evangéliumot a mások számára? Akinek meg kell térnie, megtér, mert választott, nincs tehát többé semmi dolgunk. Először is azt kell megjegyeznünk, hogy nem ránk bízott, hogy meghatározzuk ki választott és ki nem. Mi azzal a reménységgel kell, hogy hirdessük az evangéliumot, hogy nincs reménytelen eset, mert Isten még az utolsó bűnöst is kiválaszthatja. A mi kötelességünk a magvető feladata. A mag megfogása, kikelése és növekedése Isten munkája. Másodszor pedig az az Isten aki elrendelte, hogy kik legyenek a választottak azt is elrendelte, hogy milyen eszközök által legyenek elhívva (Ap.csel. 26:18). Így tehát világos, hogy nem üdvözülhet egy választott sem anélkül, hogy elhinné az evangéliumot. Ebben pedig Isten éppen téged akar felhasználni, hogy hirdesd az örömmüzenetet.

3. A kiválasztás és a szent élet

Ne dicsekedjen senki kiválasztott voltával, aki nem él szent életet. A kiválasztott voltunkban ugyanis csak úgy erősödhetünk meg, ha a megtérés gyümölcsit megláthatjuk úgy mi, mint mások életünkben. Növekedsz-e a szeretetben, az alázatban, a szelídségben, hosszútűrésben, kegyességben kedves olvasó. Nem tudod, hogy kiválasztott vagy-e? Higgy az Úr Jézus Krisztusban, a te Megváltódban, és ha életed neki szánod, követve Őt, te is választott vagy.

„Annakokáért, atyámfiai, igyekezzetek inkább a ti elhívásokat és kiválasztatásokat erőssé tenni; mert ha ezeket cselekszitek, nem ütköztök meg soha.” (2Pt. 1:10)

BAGOLY Gyula

A pietizmus

Az evangélikus egyházba a pietizmus mozgalma hozott lelki megújulást. Erzelmiileg fűtött hitre ébredést hozott a pietizmus az 1600-as évek utolsó negyedében és az 1700-as évek első felében, Németországban és más evangélikusok, lakta országokban, Magyarországon és Erdélyben a reformátusok között is lelki elevenedést gerjesztett. Missziót kezdett a nem keresztyén népek között és felkarolta mindenütt a nevelés, a szegények segítésének ügyét. Mindezek érdekében rendkívül találékonynak és hatékonnak bizonyult.

A pietizmus gyökerei két nagy ágra bomlanak. Az egyik a német evangélikus egyházban keletkezett reformortodoxia, a másik a puritanizmus holland és angol területe és az ott keletkezett egyik református misztikus kommunamozgalom.

A német evangélikus egyházban egyes kiemelkedő lelkészek, egyházi vezetők, teológiai professzorok adtak hangot a kegyesség ápolása szükségességének a reformáció évszázadának végétől kezdve. Ezek a lelkészek ragaszkodtak a lutheri tantételekhez éppen úgy, mint azok, akik aggályosan őrizték e tanokat és magukat igazhitűnek nevezték (szakkifejezéssel akkor is és azóta is ortodoxnak, de semmi közük a bizánci rítusú, magát ortodoxnak, pravoszlávnak nevező keleti egyházhoz). A reformortodoxok elhatárolták magukat a katolikusoktól és a reformátusoktól, így saját egyházuk részéről dogmatikai álláspontjuk miatt támadás nem érhetette őket. Ezért is nevezték el őket utólag reformortodoxoknak.

1595-ben már megjelent Útmutatás a keresztyén életre címen Stephan Pratorius (1536-1603) iránymutató reformortodox műve. Ez a számos traktátust kiadott lelkész ebben a művében írt legerőteljesebben arról, hogy a Szentlélek az evangéliumi újjászületésben milyen gazdagságot ajándékozik az embernek. A következő és legnagyobb hatású reformortodox személyiség Johann Arnd (1555-1621) szuperintendens 1605-1609 között nyomatta ki. Az igaz keresztyénség négykönyve című évszázadokig használt kegyességápoló művet. (Magyar nyelvre először egy puritán református lelkész fordította.) Arnd egyik tanítványa, Johann Gerhard 1606-ban Szent elmélkedések című könyvében egyenesen azt mondta ki, hogy a teológiai munka célja a kegyesség gyakorlásának előmozdítása. Ezzel az öncélú „igazságkereső” ortodox teológiai szörszálhasogatásra mért súlyos csapást. 1636-ban aztán a strassburgi egyetem professzorai 12 pontban foglalták össze reformjavaslaikat. Kegyes Ernő gothai fejedelem kérésére, aki országában bevezette a tanácsolt reformokat. Az egyházi élet megújult. Nem véletlenül.

Strassburg akkor és azután is a reformortodoxia egyik bölcsője és támaszpontja volt.

Az angol és holland puritanizmus lett a másik ága a német pietizmus gyökerének. Philipp Jakob Spener (1635-1705), a pietizmus atyja Strassburgban tanult. Kedvenc professzora reformortodox volt. Arnd és a reformortodoxok könyveit használta. Idős korában mondogatta, hogy ha Isten megkérdezné tőle, hogy ki az az öt ember, akinek feltámasztását kérné tőle, hogy földi testben munkálják Isten országa építését, Spener egyiknek Arndot nevezte meg. A strassburgi 12 pontot Spener a gyakorlatban látta megvalósítani és maga is annak szellemében tevékenykedett. Ő azonban a reformortodoxoktól merőben különbözött abban, hogy a reformátusokat becsülte. Járt Genfben, olvasta Kálvin műveit és nagy hatással voltak azok rá. Hollandiában

Philipp Jakob Spener

puritán református professzorokat, lelkészeket ismert meg személyesen és könyveiket tanulmányozta. Felkereste azt a református kommunát, amelyet egy Kálvin hatására református lelkésszé lett korábbi katolikus jezsuita szerzetes alapított. Komoly indítást kapott e kommuna tagjainak hitétől és kegyességi életétől.

Spener frankfurti (a Maina melletti Frankfurtól van szó) lelképásztor, majd esperes korában kezdte ébresztő tevékenységét. A hitoktatást reformálta és bővítette. A konfirmációt és az arra történő előkészítést új alapokra helyezte és népszerűsítette. 1670-ben bevezette a bibliaórákat. (Hollandiában, 1644-ben kezdte azokat Voetius puritán református professzor.) 1675-ben Pia

desideria (Kegyes óhajítás) című könyvével a közérdeklődés középpontjába került Spener. E rövid terjedelmű könyvben felvázolta a német evangélikus egyház korképét és az arra javasolt gyógy módot. Egészséges pezsdülés indult meg az evangélikus egyház életében. Voltak persze, akik vitatták Spener javaslatát és gyakorlatát. Egymás után jelentek meg Spener immár pietista írásai (sokat publikált egy másik szaktudomány, a családkutatás, a geneológia terén, amelynek Európa szerte leghíresebb szakértője volt). 1686-ban a szász választófejedelem udvari főlelkészévé nevezte ki, ami Németországban a legnagyobb méltóságú evangélikus lelkészi állás volt. A drezdai udvar léha élete nem tűrte a főlelkész kegyes, megszentelt keresztyén életet munkáló prédikációit. 1691-ben, Berlinben lett főesperes és ott fejtette ki haláláig egyre szélesebb köröket mozgató tevékenységét.

(folytatás a 9. oldalon)

A próbák öröme

Az Isten nélkül élő ember számára érthetetlen Isten szava, a Szentírás. Az istenfélő ember érti Isten szavát, de vannak számára is nehezen érthető igék. Ilyen ige a Jak 1:2 - „Teljes örömmel tartsátok, atyámfiai, mikor különféle kísértésekbe estek.” Más fordítás szerint: Tisztára örömmel tartsátok, atyámfiai, mikor különféle megpróbáltatásokba estek. Mi a megpróbáltatás? A magyar értelmező kéziszótár ezt a meghatározást adja: valakinek erkölcsi erejét, türelmét próbára tevő nehéz helyzet. Hogyan lehet örömmel tartani a megpróbáltatást, legyen az testi vagy lelki jellegű nyomorúság? Nemde elszomorodunk bármiféle szenvedés, betegség, kudarc, fájdalom, keserűség éjén bennünket? Ki tartja örömmel, mit jelent örömmel tartani, hogyan lehet örömmel tartani és miért kell örömmel tartani a próbát? Ezekre a kérdésekre keresünk választ a továbbiakban.

A próbákról beszélni mindig időszerű. De még mielőtt félre értené valaki az eddig leírtakat, szeretném kihangsúlyozni azt, hogy önmagában egy próba sem örömdetes. Egyetlen nyomorúság - betegség, haláleset, vesztesség, támadás, stb. - sem örömet keltő, hanem inkább szomorúságot okozó. Az ige nem azt mondja, hogy a megpróbáltatás önmagában nekünk örömet szerez, sőt Péter azt írja, hogy "szomorkodtok különféle kísértések között" (1Pt 1:6). Nem azért kell örömmel tartanunk a szenvedést, mert az önmagában örömet jelent nekünk, -hiszen akkor már nem kellene annak tartani, mert amúgy is az lenne-, hanem azért, mert ami lelki megerősödésünket eredményezi. Ez csak úgy valósulhat meg, ha valóban örömmel, s nem tragédiának tartjuk azt. A próba öröme egyenesen arányos annak megjelölt céljával. A célra, az eredményre nézve kell örömmel tartani azt, ami önmagában nem öröm, hanem keserűség. Az örömet nem kell örömmel tartani, mert fölösleges. A próbát örömmel lehet és kell tartani, mert hasznos. Könnyű örömként elfogadni azt, ami öröm, de sokkal nehezebb örömmel tartani azt, ami szomorúságot okoz. Nem azért okozott örömet a keresztyén zsidók számára vagyonuk elrablása, mintha olyan örömdetes dolog lett volna, hogy mindenüket ellopták, hanem azért, mert tudták, hogy ez hitük megerősödéséért történt velük, és hogy nekik jobb és maradandó vagyonuk van a mennyekben (Zsid 10:34,35). Az apostolokat megverték és elbocsátották, de ők örömmel mentek el. Nem azért örvendeztek, mert jól esett a verés, hanem azért, mert tudták kiért szenvednek. (Ap.csel 5:41). Nehogy azt gondoljuk tehát, hogy az ige fakír, vagy bolond emberekről szól, akik kacagva várják a szenvedéseket. Kikről van tehát szó?

Ki tartja örömmel a kísértést?

Ki képes erre? Talán azt válaszolná a kedves olvasó, hogy nincs ilyen ember, s ha netalán valaki ezt állítaná magáról, az beképzelt vagy esetleg örvölt. Mielőtt képtelenségnek tartanánk, gondoljunk arra, hogy a végtelenül bölcs és tökéletes Isten mondja ezt, aki képtelen képtelenségeket szólni. Miért parancsolna Isten olyat, amit nem lehet megvalósítani.

De vajon minden embernek parancsolja ezt Isten igéje vagy csak egyeseknek. Vajon minden ember képes erre? Nem, hiszen Jakab a levelét az ő atyjafiaiak írja,

azoknak, akik ugyan annak az Atyának a gyermekei, akinek ő is. Keresztyén zsidóknak írja a levelet, nem pogányoknak. De nem olyan keresztyéneknek, akik csak azért viselik ezt a nevet, mert beírták a keresztyén egyházba, hanem olyanoknak, akik vallást tettek a Megváltó Jézus Krisztusba vetett hitükről és cselekedték a mennyei Atya akaratát. A zsidó keresztyének szétszórtságban éltek a pogány görögök között. Szorongattatásuk két irányból származott: egyrészt a görögök részéről, másrészt a meg nem tért zsidók felől.

Ki képes tehát örömmel tartani a próbát? A keresztyén ember, aki ismeri és szereti az Istent.

1. Ismeri Istent

Tudja azt, hogy Isten szuverén, hogy mindent Ő irányít, életének minden egyes eseményét. Tudja, hogy a megpróbáltatások nem a véletlen által vannak, sem a gonosztól, hanem Istentől. Arthur Pink írja az Isten szuverenitása című könyvében: „Isten csak azt akarja, ami jó, és az ő akaratát változhatatlan és ellenállhatatlan! Isten bölcsőbb annál, hogy tévedjen és jobban szeret, minthogy gyermekeinek hiábavaló könnyeket okozzon.” Ismeri ennek az Istennek a bölcsességét, hatalmát és szeretetét. Tudja, hogy kiben hisz, hogy milyen az az Isten, akiben hisz. Az ilyen embernek ez a hitvallása: „semmit sem kételkedem afelől, hogy minden testi és lelki szükségemet be fogja tölteni, sőt mindazt a rosszat is, ami e siralomvölgyben rám bocsát, javamra fordítja, mert ezt megcselekedheti mint mindenható Isten, és meg is akarja cselekedni, mint hűséges Atya.” (Heidelbergi káté - 26. kérdésére adott válasz). Tudja, hogy Isten, ha nyomorúságot ad életében, nem tönkretenni akarja ezzel, hanem még közelebb vonni magához.

2. Szereti Istent

Ahogy a hit halott cselekedetek nélkül, oly módon az ismeret is halott szeretet nélkül. De mondhatnám úgy is, hogy amiképpen nem igaz az a hit, amelynek nincsenek cselekedetei, akképpen nem igaz az oly ismeret sem, amelyhez nem párosul szeretet. Nem ismeri Istent, aki nem szereti Őt és fordítva, nem szeretheti Istent az, aki nem ismerte meg Őt. „Aki nem szeret, nem ismerte meg az Istent; mert az Isten szeretet.” 1Jn 4:8. Hiába mondd, hogy ismered az Istent, ha közömbös vagy iránta. Mert nem szájjal kell szeretni, hanem cselekedeteinkkel, életünkkel (1Jn 3:18). Mit jelent szeretni az Istent? „Az az Isten szeretete, hogy megtartjuk az Ő parancsolatait” 1Jn 5:3. Szeretni Istent azt jelenti, hogy teljes életemet Isten beszéde szerint irányítom. Szorgalmasan olvasom igéjét, nyelvemet megzabolázom, szemeimmel szövetséget kötök, gondolataimat megnyerem Krisztusnak, szeretem felebarátomat.

Ha keresztyén ember vagy és életed célja, hogy az Ő akaratát cselekedjed, tartsd örömmel a különféle kísértéseket (próbákat) életedben. Ha rájöttél, hogy nem vagy keresztyén, térj meg az Istenhez, valld meg és hagyd el bűneidet, higgy az Úr Jézus Krisztusban és kövesd Őt.

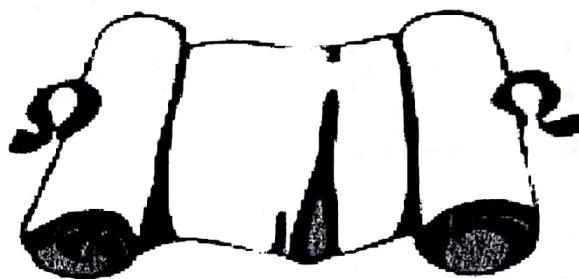
SIKÓ Mihály

AZ ÓSZÖVETSÉGI KÁNON

A következőkben nem az ószövetségi könyvek tartalmával és szerzőivel fogunk foglalkozni, hanem azzal, hogy milyen történelmi folyamatnak az eredménye az Ószövetség néven ismert könyv és, hogy kik, mikor és hogyan döntötték el, milyen könyvek fognak az ószövetségi kánonhoz¹ tartozni.

Jól vissza kell mennünk a történelembe, hogy megérthessük a végső tekintély gondolatát. Az Úr már Ádámnak, Nóénak és Ábrahámnak sajátos parancsolatokat adott a hitet és a szent életet illetően. Egyértelmű volt számukra, hogy Isten természetéből kifolyólag, teremtményüknek tökéletes engedelmességgel tartoznak. „Ezt parancsolta az Úristen az embernek: A kert minden fájáról ehetsz, de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz...” (I.Móz. 2:16,17), „Én vagyok a mindenható Isten. Járj énelöttem és légy feddhetetlen!” (I.Móz. 17:1b) A Mózes által közvetített törvény, Isten kijelentett akarataként, abszolút tekintéllyel rendelkezett. „Most pedig, Izráel, hallgass azokra a rendelkezésekre és döntésekre, amelyekre tanítalak benneteket és cselekedjete azok szerint, hogy élhessetek... Semmit se tegyetek ahhoz az ígéhez, amelyet én parancsolok nektek, se el ne vegyetek abból! Tartsátok meg Isteneteknek az Úrnak parancsolatait, amelyeket én parancsolok nektek.” (V.Móz. 4:1-3) A próféták teljes mértékben elfogadták a törvény elsőbbségét, de egyetlen percig sem kételkedtek abban, hogy az általuk hirdetett ige ugyanolyan autoritással és ihletettséggel bír akár a törvény. „Szívüket gyémántkeménnyé tették (a nép), hogy ne hallják a törvényt, sem azokat az ígéket, amelyeket a Seregek Ura küldött lelke által a régebbi próféták útján.” (Zak. 7:12)

Ezek alapján a zsidók már nagyon korán hitték, hogy Isten kijelentheti és ki is jelentette magát írásban, így mindaz, ami megegyezett a Tóra szellemiségével, a közös elismerés alapján kanonikusnak minősült. Így nem volt szükség a könyv kánoni mivoltának formális kimondására, mert az igazi hívő már kezdettől fogva elfogadta, hogy az ihletett, és így végső tekintélye és autoritása van. Amint megjelent egy elismert és tekintélyes próféta által írott könyv, Isten szavaként fogadták el, először is mert megegyezett a

Tóra tanításával, másodszor mivel azzal a céllal íródott, hogy az Istenbe vetett hitet erősítse. A kánon autoritását tehát abból merítette, hogy az Úr Ádámtól Mózesig kijelentett akaratával és természetével világos összhangban volt.

A kanonikus írárok létrejöttéhez két félnek kellett részt vennie: az eredeti íróknak és az Egyházhhoz tartozóknak. Az előbbiek a Szent Lélek ihletése által írtak, az utóbbiak pedig, akik Istennel szövetségben jártak felismerve ezen írárok fontosságát és rendeltetését, elfogadták autoritásukat.

Nem a régiség bizonyítja egy könyv kanonikus mivoltát, sem az, hogy héber nyelven íródott és vallásos dolgokról szól, sem az egyházi zsinatok döntései, hanem egyedül a Szent Lélek Isten bizonyosságtétele saját szavának végső tekintélyéről.

¹ A görög *kánon* szó jelentése bot, mérték, mérővessző. Amikor ószövetségi kánonról beszélünk, olyan iratok gyűjteményét értjük alatta, melyek a hit és élet kérdéseiben végső autoritással bírnak, azaz normatívák.

PÁLL Levente

Szeretettel ajánljuk olvasóink figyelmébe a most induló családi rovatot. Célunk biblikus és gyakorlati tanácsokkal ellátni az olvasókat. A rovatban megjelenő cikkek mindenkinek szólnak. Elsősorban, a fiatal családokhoz szólunk, amelyek biblikus alapokra akarják építeni családi életüket. Másodszor, azoknak az idősebb családoknak szeretnénk segíteni, amelyeknek talán nem volt lehetőségük az Ige fényében nevelni gyermekeiket, de szeretnénk helyrehozni, amit még lehet. Harmadszor, azokat is segíteni akarjuk, akik még csak gondolkodnak a házasságon, de már most rengeteg kérdésük van a témával kapcsolatban. Szívesen fogadjuk az észrevételeket és beszámolókat arról, hogy a rovatban megjelent tanácsok és alapelvek mennyire alkalmazhatók a hétköznapi életben.

ZOLTÁN Zsolt

Jelkészítő a nevelésre

Időszerű és fontos probléma

A nyugati társadalmak erkölcsi szintjét és megnyilvánulásait figyelve szomorúan kell megállapítanunk, hogy a modern ember életében nagyon kevés szerepet kapnak a Szentírás tanításai és erkölcsi szabályai. Szinte évről évre tapasztaljuk, ahogyan az oktatás, a politika, az igazságszolgáltatás, a kereskedelem, a szexualitás és a család egyre inkább eltávolodnak a keresztyén alapelvektől. Ezek helyét az emberközpontú gondolkodás, a keleti filozófiák és a független életmód (autonomos = saját-törvényű, görögül) próbálják felcserélni.

Ilyen körülmények között – amikor a házasságok jelentős része kudarcra végződik, amikor gyermekek ezrei csonka családban nőnek fel, amikor nagyon sokan kiábrándultak a családból – a keresztyén ember feladata az, hogy hirdesse: Isten nemcsak létrehozta a családot, hanem meg is áldotta azt! (1Móz 2:18-24; 1:31)

Istennek terve van a családdal

A Szentírás szerint, a család a társadalom legkisebb és legfontosabb egysége. A családon belüli események nemcsak az egyéni életre, hanem a teljes társadalomra és a keresztyén gyülekezetekre is hatással vannak. Isten akarata az, hogy minden család élete teljes legyen örömmel és kedves emlékekkel, amelyeket nem ront meg az emberi gonoszság és a bűn. Ez nem egy idealista kijelentés, hanem egy irányadó bátorítás a keresztyén családoknak. Természetesen, azok a családok, amelyek elfordulnak Isten Igéjétől, nem hordozhatják magukon Isten áldását.

Kikből áll a család

Egy család közvetlen és másodrendű társadalmi csoportokból áll. A közvetlen család egy hármas

kapcsolatrendszerből épül fel: férj-feleség, szülő-gyermek, testvér-testvér. A család másodrendű csoportjait a nagyszülők, unokák, nagynénik, nagybácsik és unokatestvérek alkotják. A Szentírás egyáltalán nem támogatja az élettársi viszonyokat, mert ha két vagy több ember együtt él, attól még nem alkotnak családot. Amikor a családon belüli viszonyok azonos alpra épülnek (biblikus alpra), akkor a család minden tagja egységben, szeretetben, állhatatosságban és örömben részesül. Ez csak akkor valósulhat meg, ha minden nemzedék gyakorolja és tovább adja a Szentírás alapelveit a családra nézve.

A család biblikus alapjai

A gyermekeinkre gyakorolt befolyás mértéke nem attól függ, hogy milyen apák vagy anyák vagyunk, hanem attól, hogy milyen férjek vagy feleségek vagyunk! Sokan elfelejtették és megtagadták ezt az alapvető igazságot. Az eredmény egy olyan társadalom lett, amelyet felemészt a gyerek-központúság, ami nem más, mint az önközpontúság előfutára.

Nagyon sokszor a szülők elfelejtik, hogy amikor gyermek belép a családba, akkor ő egy előre meghatározott társadalmi szerkezetbe lép be. Sok szülő úgy viselkedik, mintha az esküvői egybekelés csak egy előkészítő lenne a „fészekrakáshoz”, és nem fogják fel, hogy a kettőjük közötti viszony a gyereknevelés éveiben is előnyben kell, hogy részesüljön. Ez a fajta hozzáállás nagyon rossz irányba vezetheti az apaságra vagy anyaságra készülőköt, és felbontja a család eredeti, Istentől kapott rendjét.

A család biblikus alapjait az 1Mózes első fejezeteiben találjuk meg. A teremtés folyamatában Isten első negatív kijelentése Ádámmal kapcsolatos: nem jó az embernek egyedül lenni (1Móz 2:18). Ezért megalkotta Évát, akiről Ádám így nyilatkozott: ez már csontomból való csont, és testemből való test (1Móz 2:23). Ádámnak Éva a felesége volt. Nem imádta őt, mint Istent, és nem uralkodott rajta, mint az állatokon. Mindezek után Isten kijelentette, hogy minden nagyon jó, és megpihent az általa teremtői munkájából.

Nem a gyermek a boldog házasság titka

Soha ne felejtjük el, hogy Ádámnak és Évának még nem voltak gyermekei, amikor Isten megpihent teremtői munkájából. Miután Isten megteremtette az asszonyt, kijelentette, hogy minden nagyon jó. Ha szükség lett volna a gyermekekre, hogy kiegészítsék a férfit és a nőt, akkor Isten őket is megteremtette volna, mielőtt olyan kijelentést tesz.

Tehát a házastársak közötti kapcsolatból semmi nem hiányzik. Csak a nő tudja kiegészíteni a férfit, és csak a férfi tudja kiegészíteni a nőt! Így, a férj és a feleség alkotja a család középpontját. A gyermekek nem egészítik ki a családot, ők csak kibővítik, megnövelik azt. A gyermekek hiánya nem tehet boldogtalanná egyetlen családot sem. (folytatjuk)

Gary és Anne Marie Ezzo

Louis Pasteur

1822. december 27-én született Dole-ban. 13 éves korában több tanár azt vélte róla, hogy nem fogja többre vinni mint tímár apja. Az iskola igazgatója Monsieur Romanet, azonban nem szidta rossz jegyei miatt, hanem bátorította, hogy jobban tanuljon. Az igazgató bátorítása nem volt hiábavaló, hisz két év múlva Pasteur az osztály egyik legrosszabb diákjából a legjobb tanuló lett.

Louis Pasteur Besanconban kívánta folytatni tanulmányait, azonban Monsieur Romanet a párizsi Ecole Normale-t javasolta Louis édesapjának. Ezt az iskolát Napóleon Bonaparte alapította 1808-ban és arra hivatott, hogy ott készítsék fel a tanulókat az egyetemekre és kollégiumokra. Ez a mai középiskolának felelt meg, és oda csak a legjobb tanulók juthattak be. Nagyon komoly vizsga várt rá, ezért Louis Párizsba járt magánórákra.

1843. októberében sikerült a vizsgája az Ecole Normale-ba.

1847-ben kezdte el első tudományos kutatását. A diákoknak kötelező volt tudományos munkát folytatniuk, ha fokozatokat akartak szerezni. Pasteur a borkövsav kristályokat tanulmányozta. Miután azok titkát -a fény polarizálást- megoldotta, elment a 75 éves Jean Baptist Biot professzorhoz, aki kezdetben nem tudta elhinni, amit ez a kisfiú tett, később azonban Pasteur legkomolyabb támasza lett.

1848-ban, az iskola elvégzése után Dijon-ba helyezték fizikát tanítani. Ez nagyon elkeserítette, mert Dijonba nem tudott kísérleteket végezni. Nem sokáig tartott szomorúsága, mert három hónappal később a Starsbourgi Egyetem meghívta kémia tanárnak. Egyik este Monsieur Lorent, az egyetem egyik vezetője meghívta vacsorára. Itt találkozott Marie Lorent-al, aki nagyon megtetszett neki, és nemsokára levélben meg is kérte édesapjától Marie kezét. Marie-nak is tetszett Louis, de tudta, hogy Louisnak van egy másik szerelme is: a kutatás. 1849-ben összeházasodtak és Marie komolyan támogatta férjét e munkában. 1854-ben a Lille-i egyetem meghívta tanárnak. 32 évesen egyetemi tanár és Franciaország legfiatalabb dékánja volt. Igyekezett minél inkább a gyakorlatra tenni a hangsúlyt. Tanítási stílusa megkapó volt. Mindig tele volt az előadó diákokkal, akik valósággal rajongtak a professzorért. Pasteur pedig mindig alázatos maradt. Eszébe volt, amit édesapja mondott: „Jusson eszedbe mikor felnősz: légy alázatos és minden dicsőséget Istennek adjál. Áldjad Őt azért, hogy szerencsés úton vezet.” 1857-ben a Nevelési Miniszter az Ecole Normale tudományos igazgatójának nevezte ki. Azt gondolta komoly laboratóriumot kap, de csalódnia kellett. Élete nagy felfedezéseit sajátkezüleg gyártott edényekkel és házilag felszerelt laboratóriumokban végezte.

1860-ban egy kutatása során felfedezte -amikor a francia borokat kellett tarosítania-, hogy a levegőben baktériumok vannak, és azok okozzák az erjedést, és osztódással szaporodnak. Továbbá azt is felfedezte, hogy hogyan lehet az erjedést megakadályozni a boros palackokban: felhevítik egy bizonyos hőmérsékletre és így a baktériumok elpusztulnak, majd ismét lehűtik. Ezt nevezzük ma pasteurizálásnak.

Abban az időben, amikor Pasteur kísérleteit végezte, egy idegen tanítás ütötte fel a fejét: az evolucionizmus. Pasteur egyike volt az első tudósoknak, akik azt elvetették, ugyanis a tudományos kísérletei igazolták, hogy csak az életből lesz élet. Tudásáért, munkájáért sok irigye gúnyolta, de sokan csodálták. Amikor a pasteurizáció eljárását ismertette, sokan tanácsolták, hogy találmányait használja fel vagyonszerzésre. Ő ezzel szemben felfedezéseit közkincsé tette. Kérte az orvosokat, hogy fertőtlenítsék kezüket és szerszámaikat. Felfedezte a veszettség elleni oltást és a vírusokat. Először értette meg, hogy oltáskor mi történik a szervezet-

ben. Nagyon sok felfedezésének ezek csak vázlatba foglalt pontjai. És mindezt Isten dicsőségére és az emberek javára tette. Amikor sikerült a döghalált megakadályoznia, akkor megkapta a francia „Becsületrend”-et, de csak azzal a kikötéssel fogadta el, ha munkatársai is kitüntetést kapnak. Egyszer a kormány felkérte, hogy képviselje Franciaországot a londoni Nemzetközi Orvos Kongresszuson. A Walesi herceg is hivatalos volt a kongresszusra. Mindenki jelen volt a teremben a herceg kivételével. Pasteur fiával Jean Baptist-al és vejével, Rene Vallery Radot-al vett részt a kongresszuson. Sir James Paget, a Kongresszus vezetője, felhívta őket az emelvényre. Miközben haladtak előre hatalmas tapsba kezdtek a jelenlevők és mind felálltak. Pasteur mondta kísérőinek: „Ez a taps biztosan a Walesi hercegnek szól.” „Nem. Ez önnek szól.”-válaszolta Sir James Paget. Pasteur nem számított ekkora hímvégre.

Pasteur nem csak híres tudósként ismeretes, hanem jellemző volt rá a keresztyéni magatartás. Teljes életét és munkásságát Isten dicsőségére szánta.

CURCUBET Gábor

Gondolatok az új évre

"Vesd az Úrra a te terhedet, és Ő gondot visel rólad!"

Zsoltárok 55:23

Ez az Ige szól hozzám arról, hogy Istenben mindig bízhatok, és ha látszólag veszteséget szenvedek is, ha reményeim összeomlanak is, Ő még azt is áldásommá teszi.

Ha minden terhünket ráhagyjuk, Neki gondja van ránk. Ha nem is értjük mindig cselekedeteit, tudnunk kell, hogy az Úr lesújtó keze mögött szerető szíve áll.

Ez esztendőben, mint az elmúlt évben is, lesznek nyomorúságok, örömök, kudarcok, és

sikerek. Sokszor még a legközelebbi eseményt sem értjük. Gondviselő Istenünk mégis arra szólít fel bennünket, hogy teljes nyugalommal haladjunk az igaz úton.

Tanulj meg az Úrban bízni teljes szívedből! Ahelyett, hogy a magad elképzelései szerint haladnál az úton, nézz az ÚRRA, és engedd, hogy Ő vezessen.

Ez a felszólítás megkívánja, hogy minden szorongásunkat, balsejtelmünket, félelmünket félretegyük, mert az Úr gondot visel ma is, holnap is. Ezért terveinket hagyjuk RÁ, mert Neki könnyű az, amit mi nem bírunk.

BORSÓ Zsófia

A keskeny úton

Évek, hónapok. Mindennap elindulunk.
Néha elcsüggedünk, néha elfáradunk.
Annyiszor elakadunk – előttünk ezernyi gát,
És azt hisszük, innen már nincs tovább.
Annyiszor elesünk, de fekvé nem maradunk,
Erős a kegyelem, mely által felállhatunk.

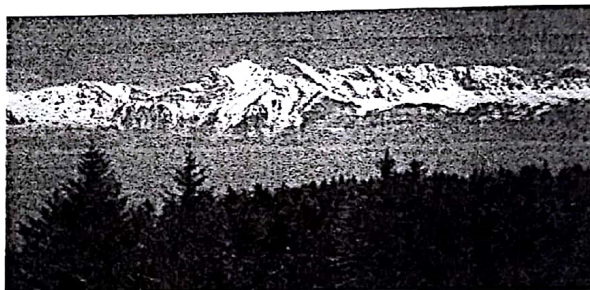
Előttünk kétfelé ágazik az út;
Válaszd a keskenyebbet, az biztos célba jut.
Egy hangot vársz, s ezernyi hallasz,
Mindenik mást mond. Hát válassz!
Köd takarja az útjelző táblákat
S labirintusban keresed a kiutat.

Szédtő magasság, meredek szakadék,
Napfényes rét és vaksötét mélység.
Örvénylő víz és pusztító sivatag,
Lábad alatt a talaj ingatag.
Tarts ki! A te Pásztorod bölcsen terel.
Hazafelé tartasz, de útközben nevel.

Mélység nélkül nincs magasság,
És máshol nem nő ilyen virág.
Sötétség kell, hogy a fény felragyogjon,
Poros út a részed, de vár rád égi hon.
Kell lásd nyomorúságod, hogy értsd a kegyelmet,
Ezernyi hang kell, hogy azt az egyet felismerjed.

Vigyázz! Az út szoros és nem sima.
Mesteredéi az eszközök. Ez itt Isten iskolája.
Ne feledd: az önmegtagadás útját járod,
Két út közül: Jézust, ne önmagad válaszd!
És ha hited, reményed, terveid összetörték már,
Nézd: az a kereszt még ott áll a Golgothán.

BORSÓ Zsuzsa

Elmenvén tegyetek tanítványokká...

Máté 28:19a

Jézus Krisztus elkötelezett apostolai – hírművei – kapták ezt az isteni megbízatást. Éspedig, hogy nem tarthatják meg maguknak mindazokat a dolgokat, amelyeket Krisztus közelségében átéltek, láttak, hallottak. Elhallgathatatlan események tanúiként kötelesek azt továbbadni megbízható embereknek, akik majd ugyancsak nem fogják tudni csupán önmaguknak megtartani, hanem továbbadják. Így lehettünk mi is tanítványok, mert voltak előttünk, akik nem tudták elhallgatni az evangéliumot.

Nekünk is szól e megbízatás, és ez számunkra kiváltság, annál is inkább, mert tanítványnak szól. Jézusé kell legyen életem, hogy igazából szolgálni tudjam, és betöltssem ezt a parancsot. De őszintén be kell vallanunk, hogy nem vagyunk képesek betölteni önerőből. Arra a hatalomra van szükségünk, ami Krisztus Jézusnak volt adva.

Árad-e át rajtad Isten kellemetes beszéde, két lábon járó igehirdetés-e életed, személyed? Taníts másokat azokra, amiket megtanultál az Úr Jézustól, és megtapasztalhatod azt a hatalmat, amelyről sokan csak beszélnek, de nem sokan ismernek.

Végül nem marad más hátra – egy vasutas szavaival élve – mint, hogy a gőzt ne a sípra, hanem a kerekekre tegyük, és így többet dolgozzunk, mint beszéljünk.

SIMON Szabolcs

August Hermann Francke (1663-1727) a hallei pietizmus alapítója korszakalkotó munkát végzett. Ő tette határokon átnyúló mozgalommá a pietizmust. A gothai fejedelemségben élt gyermekkorában. A fejedelem ugyanaz a Kegyes Ernő volt, aki Strassburgból az egyházi élet megújítására a 12 pontos tanácsot kapta. E 12 pont hatását Francke látta gyermekségétől fogva. Egész életében maga is azokat alkalmazta, írásaiban azok szellemében nyilatkozott, bár forrásukat sohasem említette. Arnd híres könyvét gyermekként nényével naponta olvasták, megbeszélték, követték. Használta a német reformortodoxia írásait, angolul tudva az angol puritanizmus könyveit is, sőt lefordította latinra 1687-ben Molinos spanyol szerzetes *Lelki útmutató* c. áhitatossági könyvét, amely miatt a katolikus egyház eretnekké nyilvánította és halálra ítélte Molinost, akit a kivégzéstől csak tanai visszavonása mentette meg, de életét kolostori fogságban kellett eltöltenie. Spennerrel 1690-től személyes kapcsolatban volt Francke, aki tanáccsal, imával, összeköttetései felhasználásával segítette Francket és ő volt az, akitől Francke hajlandó volt tanácsokat elfogadni.

Hallei gyülekezeti lelkész és egyetemi professzorként egy egész kis városrészt épített fel Francke az évek során gomba módra gyarapodó intézményeiből. Elemi-, polgári iskola, gimnázium, tanítóképző intézet, árvaház és internátus működött Halleban.

Francke halála évében 2200 tanulója volt iskoláinak. Árvaházában 130 gyerek talált otthonra és 250 egyetemi hallgató kapott ellátást. Utóbbiak között magyarországi németek és magyarok is voltak. Nyomdája, könyv- és bibliakiadója, gyógyszergyártó laboratóriuma és külmisziói intézete munkálkodott. 1705-ben Trankebar szigetén a dán király kelet-indiai gyarmatán külmisziói telepet létesített Francke magának a királynak a kérésére és attól kezdve felvirágozott ez a szolgálati ág.

Sajátos, máig fennálló evangéliumi keresztyén vallásfelekezetté lett végül a szászországi Hermhut-ban

(Isten védelme v. oltalma) 1722-ben Nicolaus Ludwig Graf von Zinzendorf (1700-1760) által alapított pietista kommuna-szerű gyülekezetből. Üldözött cseh-morva testvéreket telepített le saját birtokán a fiatal Zinzendorf gróf és maga lett lelki vezetőjük. Egyháza, a szász evangélikus egyház és uralkodója, Erős Ágost szász választófejedelem és lengyel király egy időre száműzte.

Nicolaus Ludwig
Graf von Zinzendorf

A hermhuti testvérgyülekezethez azonban nem nyúltak. Zinzendorft Berlinben a cseh-morva testvéregyház utazó püspökévé nevezték ki és a porosz király oltalma alatt tevékenykedett. Bejárta: Amerikát, Angliát, Hollandiát, Dániát, Észtországot, Litvániát, Oroszországot és evangélizált. A Hermhuti Testvérgyülekezet helyi gyülekezeteit hozta létre, vagy a meglévő evangéliumi egyházakat erősítette a megtértek

által. Rendszeresen küldött misszionáriusokat a mondott országokba és másfelé is. Amerikában az indiánok között is térített. 1747-től feloldották száműzetését és 1755-től Hermhuton élt haláláig.

A Losungen című napi bibliaolvasó kalauz a Brüdergemeinde (testvérgyülekezet) találmánya, amit napjainkban is kiadnak. Zinzendorf 6 évig élt és tanult Halleban és Francke asztalánál étkezett, mégsem lett a hallei pietizmus szolgái követője, hanem egészen sajátos kegyességi utat talált.

Dr. Dr. CSOHÁNY János

(folytatás az első oldalról)

5. Isten szeretete arról döntött a világ teremtése előtt, hogy fiaivá, gyermekeivé fogadja a kiválasztottakat Krisztus által.

Ez az alapigénk ötödik nagy üzenete. Micsoda kiváltság, micsoda megtiszteltetés, hogy Isten kiválasztott bennünket. Az üdvösségre választott. Gondviselése alá vont. Egyetlen hajsza sem eshetik le fejünkről akarata nélkül. De ez még nem minden. Gyermekeivé fogad Krisztus Jézusért.

Krisztust megváltásunkra küldte az Atya. Megváltónk végig járta az emberi élet útját. Tudja, hogy mennyi nyüggyel, fáradtsággal, megaláztatással jár az emberi lét. Betegségeinket, szégyeniünket hordozta. Volt megvetett, kitaszított. A rókáknak barlangjuk volt, az Ember Fiának nem volt hová fejét lehajtania. A kereszthalált vállalta értünk, hogy helyettünk eleget tegyen Isten igazságának. Hit által ez mind a kiválasztottaké. Kik a kiválasztottak? Akik hisznek Istennek

Krisztusban, Egyszülött Fiában megjelent szeretetében, váltságában.

Ráadásul Jézus Krisztus Atyja bennünket fiakká, más szóval gyermekeivé, örököseivé fogad. Családi kapcsolatba lép velünk. Elveszi bűneinket Krisztusért. Megtisztít. Szenteknek és feddhetetleneknek tekint Krisztus váltságáért. Sőt Atyánkká lesz. Bizalommal fordulhatunk hozzá. Nem vagyunk elveszettek. Legyünk boldogok, mert megtalált minket, tékozló gyermekeit. Visszafogadott az Atyai házba. Örököseivé tett. Szeretet és oltalom, a földi életben elkezdődő üdvösség lesz a részünk. A feltámadás reménysége a miénk. A halál sem választhat el Urunktól.

Aldjuk az Atyát és a Fiút és a Szentlelket, vagyis a Szentháromság egy örök és igaz Istent, mert Ő „megáldott minket mennyei világának minden áldásával a Krisztus által.”

Ámen.

Dr. Dr. CSOHÁNY János

Heti szolgálati alkalmak

	Barót	Brassó	Szamosújvár	Szek	Szekelyudvarhely	Szovata
telefon	067-377369	068-183559	092-459594	064-228261	094-246095	065-577592
hétfő						18-tagsági
kedd	17-gyerekb.				19-hitvallás	
szerda		18-imaóra.		20-bibliaóra	19-bibliaóra	
csütörtök	19-bibliaóra	18-bibliaóra	19-bibliaóra			
péntek		16-gyerekb.		20-bibliaóra		
szombat		17-bibliaóra	14-gyerekb.	11-gyerekb.		
vasárnap	11-gyereki. 12-istentisz.	11-istentisz. 17-hitvallás	11-istentisz.	11-istentisz. 17-bibliaóra 19-bibliaóra	10-istentisztelet	10-istentisztelet 16.30-gyerekb. 18-bibliaóra
	Beregszász	Budapest	Rava	Miskolc	Kézdivásárhely	Marosvásárhely
telefon		1-2177757	065-578749-21	46-412558	094-307550	065-160701
csütörtök			14-bibliaóra 16-bibliaóra			
péntek					18-bibliaóra	
szombat		18-bibliaóra			11-gyerekb.	
vasárnap	10-istentisz. 16-bibliaóra	11-istentisz.	11-istentisz. 13-gyereki.	10-istentisz. 17-istentisz.	9.30-istentisz.	10-istentisztelet 18-bibliaóra
	Keresztúr		Nyékkládháza		Sepsiszentgyörgy	Nyíregyháza
telefon	094-253430		46-412558		094-307550	46-412558
szerda					15.30-bibliaóra	17-biblióra
péntek	17-bibliaóra		17.30-biblió.			

FELVÉTELIZŐK FIGYELMÉBE!

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet lehetőséget kínál az Intézet előzetes megismeréséhez azok számára, akik a következő tanévben szeretnének felvételizni. Az érdeklődők akár három napig részt vehetnek az előadásokon, áhítatokon. Megismerkedhetnek a tanárokkal, diákokkal, valamint a Károlyi Intézet tanítási alapelveivel, kollégiumi életével.

Érdeklődni és jelentkezni az iskola címén lehet, levélben, telefonon, faxon vagy drótpostán.

Várjuk a beszámolókat a missziói mezőkről!

Kedves szolgálataink, olvasóink! A Keskeny Út várja szolgálatokkal kapcsolatos írásaitokat, híreiteket. Ha egyszerűen csak el szeretné mondani a nyilvánosság előtt, hogyan találkozta Megváltó Jézussal, azt is megírhatod. Ne feledd, a keresztyén újságírás is egy szolgálati forma!

Keskeny Út

KESKENY ÚT

A Károlyi Gáspár Teológiai és Missziói Intézet
havonta megjelenő lapja.

Felelős szerkesztő: PÁLL Zoltán

Cím: Brassó, 2200-Ro, Zizinului u. 35, Bl.10, sc.B, ap.7.

Tel.: 068/183-559, E-mail: reformed@deuroconsult.ro

A KGTM címe: Miskolc, Kartács u. 1., 3527-H

Tel/Fax: 46/412-558. E-mail: kgtmi@mail.matav.hu

Internet: <http://www2.deuroconsult.ro/~reformed>